

Рамка на учебната програма на MedVET

Erasmus+ Стратегическо партньорство ПОО проект
**„Обучителна програма за медицински персонал, подкрепящ родители на
новородени с увреждания и комплексни потребности“**

2017-1-TR01-KA202-045932

ИР номер	2
Статус	Окончателен
Начална дата на проекта	01/09/2017
Продължителност на проекта	36 месеца
Автор	НАРХУ Всички партньори

За допълнителна информация, свързана с проекта MedVET, моля посетете:

Уебсайт: medvet-project.eu

Facebook група: <https://www.facebook.com/Medvetproject>

Съдържание:

Рамка на учебната програма на MedVET	1
I. Обучителни пътеки	3
II. Учебна програма, съгласно принципите на ECVET	4
Модул 1	4
Модул 2	7
Модул 3	9
Модул 4	13
Модул 5	16
Модул 6	19
Модул 7	22
Модул 8	25
Модул 9	28
Модул 10.....	30

Подкрепата на Европейската комисия за изготвянето на настоящата публикация (MedVET - 2017-1-TR01-KA202-045932) не представлява одобрение на съдържанието, което отразява гледните точки само на авторите и не може да се търси отговорност от Комисията за всяка употреба, която може да бъде използвана за информацията, съдържаща се в нея.

I. Обучителни пътеки

1. Заглавия на модулите:

- Модул 1 - Основи на взаимодействието с родителите на недоносени деца и новородени с вродени увреждания
- Модул 2 - Ранно детско развитие (типично и атипично)
- Модул 3 - Увреждания и специални потребности
- Модул 4 - Физическо и ментално измерение на увреждането
- Модул 5 - Съвети и подкрепа за родителите в периода преди и по време на бременността
- Модул 6 - Ранна интервенция и предотвратяване на изоставянето на деца
- Модул 7 - Общуване със семейството
- Модул 8 - Взаимодействие с професионалисти
- Модул 9 - Психологическа подкрепа на медицинските специалисти и превенция от синдром на професионалното прегаряне- Бърнаут
- Модул 10 - Обучение на работното място посредством менторинг от колега

2. Идентифицирани са следните **обучителни пътеки**, приложими за различните модули спрямо професионалния профил на целевите групи:

ЦЕЛЕВИ ГРУПИ	МОДУЛИ									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Лекари в областта на акушерството, гинекологията, неонатологията в частните и държавните болници	X	(x)	x	x	(x)	x	X	(x)	X	X
Медицински сестри и акушерки, работещи в отделенията по акушерство, гинекология, и неонатология	X	x	X	x	(x)	X	X	(x)	X	X
Дула (придружител при раждане и предоставящ подкрепа след раждане)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	x
Лица, предоставящи грижи на бебета и малки деца с увреждания и комплексни потребности	X	X	X	X	X	X	X	X	X	x
Професионалисти, работещи по проблемите на изоставянето на деца	X	X	X	X	X	X	X	X	X	x
Професионалисти, ангажирани с услуги за ранна интервенция	X	X	X	X	X	X	X	X	X	x

– Задължителен

– Препоръчителен

– Избирам

II. Учебна програма, съгласно принципите на ECVET

Модул 1	Основи на взаимодействието с родителите на недоносени деца и новородени с вродени увреждания.
Кратко представяне	<p>Целта на този модул е да предложи подкрепа при справяне с емоциите и проблемите на родители на деца с вродени увреждания или родени преждевременно, в първите дни след като са разбрали за диагнозата или докато я очакват.</p> <p>Обучаемите ще могат да научат какви са емоциите, през които преминават родителите, загубите, с които се сблъскват, как реагират умът и тялото в тези ситуации, кои са рисковите фактори, превръщащи едно събитие в травматично преживяване и етапите на травматичния процес, за да се намери най-добрият подход към родителите в такива ситуации. Освен това те ще разберат какви са потребностите на родителите, докато бебето им е хоспитализирано и след изписването му, трудностите при поемането на родителските роли, докато бебето е в отделението по неонатология и интензивни грижи и как медицинският персонал може да подпомогне развитието на отношенията родител-дете.</p> <p>Те ще научат още какви са специфичните признания на тревожност, следродилна депресия, пристъпи на паника или травматични стресови разстройства при хоспитализирани родилки и защо е важно разпознаването им, насочването към специализирана помощ и предлагането на подкрепа, докато са в болница.</p> <p>И не на последно място, какви са основните принципи на асертивната комуникация, които могат да бъдат приложени от медицинските специалисти.</p>

Цели	<ul style="list-style-type: none"> • Повишаване на осведомеността и разбирането на медицинските специалисти за преобладаващите емоции, изпитвани от родителите, след научаване на диагнозата. • Идентифициране и разбиране на потребностите на родителите през първите дни сред раждането и след изписване от болницата. • Осъзнаване на трудностите при поемане на родителската роля и начина, по който медицинският персонал може да подкрепи/подобри развитието на отношенията родител-дете. • Повишаване на осведомеността относно потенциалните психологически проблеми или проблеми с тревожността, следродилна депресия, пристъпи на паника, с които майките се сблъскват по време на престоя си в болница, така и партньорът им. • Предложения за стратегии, които имат за цел да улеснят разбирането и подкрепата на майките / родителите, които преминават през трудни периоди.
Методи на преподаване	Комбинирани (електронно обучение, лице в лице)
Учебни материали	презентации, видеоклипове, публикации, интерактивни живи книги
Необходими ресурси	Компютър, смартфон, проектор, флип чарт, разпечатки, снимки, видеоклипове, примери
Методи за оценка	Онлайн въпросник за самооценка
Продължителност на преподаването	10 часа
Продължителност на самоподготовката	Мобилно и онлайн обучение: 40 часа Обучение лице в лице: 10 часа
Точки свързани със системата ECVET	2 ECVET точки

Необходими предишни знания	Добро ниво на социални умения Способност за демонстриране на емпатия
Резултати от учене	<p>Знания</p> <ul style="list-style-type: none"> Обучаемият разбира потребностите на родителите и знае как да си взаимодейства с тях, независимо дали в болница или в грижите след това. Обучаемият познава факторите, които водещи до травматично преживяване. Обучаемият знае какво означава асертивна комуникация. <p>Умения</p> <ul style="list-style-type: none"> Обучаемият може да прилага асертивен подход към родителите при необходимост. Обучаемият може да разбере сложността на ситуацията на родител на бебе с вродени увреждания и / или родено преждевременно и е в състояние да им окаже емоционална подкрепа. Обучаемият може да идентифицира признаците на тревожност, депресия и пристъпи на паника. <p>Компетенции</p> <ul style="list-style-type: none"> Обучаемият е в състояние да определи чувствата на родителите в трудната ситуация да имат новородено с увреждания или при преждевременно раждане. Обучаемият може да идентифицира потребностите на родителите по време на хоспитализация на новороденото. Обучаемият може да избере най-добрия подход за подкрепа на родителите по време на хоспитализация, използвайки асертивни техники на комуникация.
Съдържание:	

1. Емоционална въртележка
  - 1.1. Научаване на новините
  - 1.2. Справяне със загубите
    - 1.2.1. Родителските загуби
    - 1.2.2. Често срещани родителски реакции
    - 1.2.3. Процесът на скръб
  - 1.3. Поемане на родителска роля
    - 1.3.1. Потребностите на новороденото
    - 1.3.2. Трудности в отделения по неонатология
  - 1.4. Потребностите на родителите и подкрепата от медицинския персонал
    - 1.4.1. Получаване на новините
    - 1.4.2. По време на хоспитализация
    - 1.4.3. У дома
2. Стрес и травматични преживявания
  - 2.1 Определения
  - 2.2. Как тялото и умът реагират на стреса
    - 2.2.1. Реакция на тялото
    - 2.2.2. Реакцията на ума
  - 2.3. Когато стресът е травматичен
  - 2.4. Фази на травматичния процес
3. Тревожност, следродилна депресия и паник атаки
  - 3.1. Тревожност
  - 3.2. Панически атаки
  - 3.3. Следродилна депресия
  - 3.4 Посттравматично стресово разстройство
4. Техники за асертивно общуване

Модул 2	Ранно детско развитие (типично и атипично)
Кратко представяне	Този модул ще помогне на обучаемия да разбере типичното развитие, както и различните рефлекси, месец по месец за дете на възраст 0-3г. Освен това се разглежда и атипичното развитие месец по месец.
Цели	<ul style="list-style-type: none"> • Да идентифицира всеки компонент на атипично и типично развитие (двигателно, финомоторно, езиково, социално, когнитивно, сетивно) • Да информира за важни събития и етапите на развитие на бебето месец по месец

	<ul style="list-style-type: none"> Да се информирате развитието на рефлексите на бебето
Методи на преподаване	Комбинирани (електронно обучение, лице в лице)
Учебни материали	презентации, видеоклипове, публикации, интерактивни живи книги
Необходими ресурси	Компютър, смартфон, проектор, флипчарт, разпечатки, снимки, видеоклипове, примери
Методи за оценка	Онлайн въпросник за самооценка
Продължителност на преподаването	10 часа
Продължителност на самоподготовката	Мобилно и онлайн обучение: 40 часа Обучение лице в лице: 10 часа
Точки свързани със системата ECVET	2 ECVET точки
Необходими предишни знания	Познания по анатомия и физиология
Резултати от учене	<p>Знания</p> <ul style="list-style-type: none"> Обучаемият е наясно със социалното, речево-езиковото, двигателното, емоционалното, когнитивното развитие на бебето / детето. Обучаемият е в състояние да свърже възрастта и етапите на типично и атипично развитие. Обучаемият разбира маркерите, които показват забавяне в развитието. Обучаемият е наясно с рефлексите на бебетата. Обучаемият е наясно с примитивните рефлекси и свързаните с тях стандартизириани оценки и връзката им със забавянето в развитието и възможно увреждане.

	<p>Умения</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обучаемият може да разпознае типичното и атипичното детско развитие. • Обучаемият може да идентифицира всички етапи от развитието на детето. <p>Компетенции</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обучаемият е способен да идентифицира потенциалните рискове от бъдещо увреждане и / или забавяне на развитието.
<p>Съдържание:</p> <p>2.1 Типично развитие (месец по месец)</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.1.1 Развитие на грубите двигателни умения 2.1.2 Развитие на фините двигателни умения 2.1.3 Речево и езиково развитие 2.1.4 Социално и емоционално, когнитивно развитие <p>2.2 Атипично развитие</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.2.1 Забавяне в развитието<ul style="list-style-type: none"> 2.2.1.1 Развитие на двигателните умения 2.2.1.2 Говорно и езиково развитие 2.2.1.3 Социално и емоционално, когнитивно развитие 2.2.1.4 Сензорна интеграция 2.2.2 Атипично развитие <p>2.3 Рефлекси</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.4.1 Примитивни рефлекси 2.4.2 Постурални рефлекси <p>2.4 Сензорна интеграция</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.4.1 Определение 2.4.2 Проблеми при сензорната интеграция <p>2.5 Стандартизириани методи за оценка на детското развитие</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.5.1 Тестове 2.5.2 Контролен списък за наблюдение	

Модул 3	Увреждания и специални потребности
Кратко представяне	Този модул предоставя информация за различните рискови фактори, които могат да доведат до увреждане на новородено. Той също така поставя акцент върху правилните и неправилни термини, използвани за адресиране на лица с определени

	функционални ограничения. В допълнение модулът съдържа връзки към полезни ресурси като Международната класификация на функционирането, увреждането и здравето – МКФУЗ (ICF) и национални програми за социална подкрепа на семействата и техните новородени с увреждания.
Цели	<ul style="list-style-type: none"> • Класифициране и описание на потенциалните рискове, които могат да причинят специфично увреждане на новороденото. • Да се даде достъп до широко признати дефиниции и класификация на уврежданията. • Да се направи преглед на специфичните потребности чрез концепцията за качество на живот. • Представяне на обхвата на социалната подкрепа, предлагана в различни държави за семействата и техните новородени с увреждания.
Методи на преподаване	Комбинирани (електронно обучение, лице в лице)
Учебни материали	презентации, видеоклипове, публикации, интерактивни живи книги
Необходими ресурси	Компютър, смартфон, проектор, флип чарт, разпечатки, снимки, видеоклипове, примери
Методи за оценка	Онлайн въпросник за самооценка
Продължителност на преподаването	5 часа
Продължителност на самоподготовката	Мобилно и онлайн обучение: 30 часа Обучение лице в лице: 5 часа
Точки свързани със системата ECVET	1 ECVET точка
Необходими предишни знания	Не се изискват
Резултати от учене	Знания

- Обучаемият познава правилната терминология за адресиране на хората с увреждания и е запознат с МКФУЗ (ICF).
- Обучаемият познава моделите на уврежданията - медицинския, социалния и биопсихосоциалния.
- Обучаемият знае и разбира как функционират системите за социална защита и подкрепа в неговата страна.

Умения

- Обучаемият може да идентифицира потенциалните рискови фактори, които могат да допринесат за появата на определено увреждане.
- Обучаемият може да разпознае специфичните потребности на човек, причинени от увреждане / нарушение.

Компетенции

- Обучаемият е в състояние да свърже уврежданията със специфичните потребности, които човекът може да има през целия си живот.
- Обучаемият може да препоръча надеждна и подходяща социална защита и подкрепа, като прилага индивидуален подход.

Съдържание:

3.1. Рискови фактори, които могат да доведат до увреждане на новороденото

3.1.1. Биологични рискове

3.1.1.1 Преждевременно раждане

3.1.1.2 Инфекции

3.1.1.3 Упойващи вещества

3.1.1.4 Фетален алкохолен синдром

3.1.1.5 Пристрастеност към наркотични вещества

3.1.2. Установени рискове

3.2.1.1 Хромозомни аномалии

3.1.3. Поставяне на диагнозата и решение за прекратяване на бременността

3.1.4. Социално-икономически фактори

- 3.1.4.1 Бедност
- 3.1.4.2 Културни различия
- 3.1.4.3 Езикови различия
- 3.1.4.4 Нагласа и избор на начин на живот
- 3.2. определения и функционална класификация на уврежданията
  - 3.2.1. Класификация на уврежданията
    - 1 – Двигателни и физически нарушения
    - 2 – Увреждане на гръбначния мозък
    - 3 – Травми на главата – увреждане на мозъка
    - 4 – Зрително увреждане
    - 5 – Слухово увреждане
    - 6 – Когнитивни или обучителни увреждания
    - 7 – Психологически разстройства
    - 8 – Невидими увреждания
  - 3.2.2. Използвана терминология и модели
  - 3.2.3. Международна класификация на функционирането, уврежданията и здравето (МКФУЗ)
  - 3.2.4. Специални потребности: кои са хората със специални потребности и какво определя техните специални потребности
    - 3.2.4.1. Концепцията
    - 3.2.4.2 Кои са хората със специални потребности?
    - 3.2.4.3. Обхват на социална защита и подкрепа

Модул 4	Физическо и ментално измерение на увреждането
Кратко представяне	<p>Този модул предоставя обща информация за няколко групи увреждания / разстройства и тяхното въздействие върху физическото, когнитивното и психологическото развитие на човека.</p> <p>Съдържанието е насочено към онези специалисти, които искат да научат повече за спецификата и основните характеристики на 9 увреждания / разстройства, които се срещат по-често при новородени, бебета и малки деца.</p> <p>Съдържанието и описанието на избраните увреждания / разстройства не могат да се считат за цялостни, подробни и изчерпателни, но това е опит да се даде представа за различните прояви на конкретното увреждане / разстройство и как то засяга индивида.</p> <p>Модулът също така предоставя информация за процесите и промените, пред които е изправено семейството, когато новороденото с увреждане стане част от него като най-новият му член.</p> <p>9-те увреждания са разпределени в следните 2 основни групи: сензорни нарушения / увреждания и физически увреждания/разстройства.</p>
Цели	<ul style="list-style-type: none"> • Да се опишат приспособяването и процесите в семейството в резултат на състоянието на новороденото, през различни гледни точки. • Да се направи преглед на 9 увреждания, техните основни характеристики и въздействието им върху физическото, когнитивното и психологическото развитие. • Да се създадат условия за превръщането на диагнозата от „присъда“ в спряване с трудностите по най-ефективния начин.

Методи на преподаване	Комбинирани (електронно обучение, лице в лице)
Учебни материали	презентации, видеоклипове, публикации, интерактивни живи книги
Необходими ресурси	Компютър, смартфон, проектор, флип чарт, разпечатки, снимки, видеоклипове, примери
Методи за оценка	Онлайн въпросник за самооценка
Продължителност на преподаването	10 часа
Продължителност на самоподготовката	Мобилно и онлайн обучение: 40 часа Обучение лице в лице: 10 часа
Точки свързани със системата ECVET	2 ECVET точки
Необходими предишни знания	Изучени модули 1, 2, 3
Резултати от ученето	<p>Знания</p> <ul style="list-style-type: none"> Обучаемият разбира въздействието на диагнозата върху живота на семейството. Обучаемият познава основните характеристики на 9-те увреждания / разстройства, представени в модула. Обучаемият знае как конкретното увреждане влияе върху развитието на когнитивните функции на человека. <p>Умения</p> <ul style="list-style-type: none"> Обучаемият може да представи информацията за конкретното увреждане от различни гледни точки (медицинска, психосоциална и хуманистична). <p>Компетенции</p> <ul style="list-style-type: none"> Обучаемият може да посъветва членовете на семейството как да търсят индивидуална подкрепа, като се има предвид увреждането и способностите.

- Обучаемият може да съобщава специализирана информация за хора със сензорни нарушения / увреждания, както и за хора с физически (неврологични) увреждания.
- Обучаемият е в състояние да информира родителите за възможните смущения или закъснения в когнитивното и психологическото развитие на новородено с специфични увреждания.

Съдържание:

- 4.1. Новороденото с увреждане като нов член на семейството
  - 4.1.1 Семейно функциониране и приспособяване
  - 4.1.2. Подкрепа на отношенията родител-дете по време на хоспитализация.
  - 4.1.3. Точните рецепти и предписания за родителите
- 4.2. Вродени увреждания и медицинско състояние, доведащо до увреждания или увреждания поради травма при раждане
  - 4.2.1. Хромозомни нарушения
    - 4.2.1.1. Синдром на Алгелман (СА)
    - 4.2.1.2 Синдром на Даун (СД)
    - 4.2.1.3 Синдром на чупливата X хромозома
    - 4.2.1.4 Синдром на Клейнфелтер (XXY)
    - 4.2.1.5 Синдром XYY
    - 4.2.1.6 Синдром на Прадер-Уили (СПУ)
    - 4.2.1.7 Синдром на Търнър
    - 4.2.1.8 Синдром на Уилямс – Бойрен
  - 4.2.2. Мултифакторни разстройства
    - 4.2.2.1 Вродени сърдечни дефекти (тежки)
    - 4.2.2.2. Дефекти на невралната тръба
  - 4.2.3 Невромускулни заболявания
    - 4.2.3.1 Вродена мускулна дистрофия
    - 4.2.3.2 Спинална мускулна атрофия
  - 4.2.4. Увреждания на неворазвитието
    - 4.2.4.1. Церебрална парализа
    - 4.2.4.2. Сензорни увреждания- физически и умствени измерения

Модул 5	Съвети и подкрепа за родителите в периода преди и по време на бременността
Кратко представяне	<p>Този модул предоставя информация за генетичното консултиране и процеса на подкрепа на деца и техните семейства, засегнати от или изложени на рисък от генетични и хромозомни разстройства.</p> <p>Модулът помага на обучаемите да разберат последиците от генетичните и хромозомни разстройства и да се адаптират към неговите медицински, психологически и семейни последици.</p> <p>Генетикът трябва да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Определи диагнозата - семейната и медицинска анамнеза, преглед и подходящо проучване. • Изчисли и представи риска от наследяване, ограничено проникване, забавяне на развитието на фетуса. • Предлага на родителите прогнозно тестване – скрининги (пренатална и неонаталана диагностика). • Инициира неформалния двустранен процес на общуване със семейството. • Координира мултидисциплинарната подкрепа на деца с вродени дефекти. • Гарантира ефективно прилагане на нови технологии и лечение. • Осигурява дългосрочни източници на информация и подкрепа.
Цели	<ul style="list-style-type: none"> • Да се помогне на родителите да разберат връзката между генетичните и хромозомните нарушения и възможните увреждания на детето им. • Да се помогне на родителите да развият умения, които да допринесат за

	<p>подобряване на качеството на живот на новороденото.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да се помогне на родителите да придобият умения за решаване на проблеми.
Методи на преподаване	Смесени (мобилни, онлайн, лице в лице)
Учебни материали	презентации, видеоклипове, публикации, интерактивни живи книги
Необходими ресурси	Компютър, смартфон, проектор, флипчарт, разпечатки, снимки, видеоклипове, препоръки
Методи за оценка	Онлайн / мобилна (само) оценка, многократен избор, вярно / невярно, отворени въпроси (въз основа на случаи, видеоклипове и т.н.).
Продължителност на преподаването	5 часа
Продължителност на самоподготовката	Мобилно и онлайн обучение: 30 часа Обучение лице в лице: 5 часа
Точки свързани със системата ECVET	1 ECVET точка
Необходими предишни знания	Основни познания за хромозомните и генетичните нарушения.
Резултати от учене	<p>Знания</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обучаемият познава основните етапи на генетичното консултиране. <p>Умения</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обучаемият може да изчисли и представи риска от вродени дефекти и малформации. • Обучаемият може да представи информацията по ясен, съчустващ и подходящ начин. • Обучаемият може да изслушва. • Обучаемият може да възприеме страховете и опасенията, изразени явно или несподелени от родителите.

	<p>Компетенции</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обучаемият е в състояние да координира мултидисциплинарен екип за подкрепа на родители на деца с вродени увреждания. • Обучаемият може да овластва хората с увреждания и техните семейства чрез повишаване на осведомеността им.
<p>Съдържание:</p> <p>5.1. Определение за вродени дефекти</p> <p>5.2. Класификация на вродените дефекти</p> <p> 5.2.1. Единични аномалии</p> <p> 5.2.2. Множество аномалии</p> <p>5.3. Генетично консултиране</p> <p> 5.3.1. Откриване на носител и предсказващо тестване</p> <p> 5.3.2. Неформален двупосочен процес на комуникация</p> <p>5.4. Координиране на трансдициплинарен екип за подкрепа</p> <p>5.5. Осигуряване на ефективно прилагане на нови технологии и лечение</p> <p>5.6. Източник на дългосрочна подкрепа и информация</p>	

Модул 6	Ранна интервенция и превенция на изоставянето на деца
Кратко представяне	<p>Този модул съдържа 2 различни основни тематики. Първата се отнася за ранната интервенция и подкрепа, а втората е за превенцията на изоставянето на деца.</p> <p>В първата тема обучаемите ще могат да намерят отговорите на следните въпроси:</p> <p>Какво представлява ранната интервенция и подкрепа, от какво се състои, кой има потребности от ранна интервенция и подкрепа, как се оценяват и проследяват кърмачетата, които са насочени към ранна интервенция и подкрепа, какви са услугите, включени в ранната интервенция и подкрепа.</p> <p>Ранната интервенция и подкрепа е предназначена за бебета / деца от раждането до 3-годишна възраст. Периодът 0-3 години се характеризира с най-бързото развитие на мозъка.</p> <p>Подкрепата и терапиите, проведени през този период, са от съществено значение за развитието на потенциала на детето. Този модул също дава информация за неврологичните и физиологичните промени в мозъчното развитие през този период.</p> <p>Обучаемите ще придобият необходимите знания за предоставяне на ранна интервенция и подкрепа, което ще генерира социални и икономически ползи за родителите и общността като цяло.</p> <p>Втората основна тема е предотвратяването на изоставяне на деца. Предоставена е информация за рисковите фактори и стратегиите за предотвратяване на изоставянето сред родителите на деца с увреждания.</p>

Цели	<ul style="list-style-type: none"> • Повишаване на осведомеността сред медицинския персонал, семействата и обществото като цяло относно значението на ранната интервенция и подкрепа. • Да се предостави информация на бъдещите родители на новороденото с вродени увреждания / забавяне в развитието, относно ранната интервенция и подкрепа. • Да се предостави информация за важните промени в мозъка, които настъпват през първите 3 години от живота на детето. • Да се предостави информация за това как да се сътрудничи със семействата на бебета с вродено увреждане / забавяне в развитието и да ги обучат да се справят със техните стрес и беспокойство. • Да се повиши информираността за изоставените деца. • Да се предостави информация за стратегии, които предотвратяват изоставянето на деца.
Методи на преподаване	Комбинирани (електронно обучение, лице в лице)
Учебни материали	презентации, видеоклипове, публикации, интерактивни живи книги
Необходими ресурси	Компютър, смартфон, проектор, флип чарт, разпечатки, снимки, видеоклипове, примери
Методи за оценка	Онлайн въпросник за самооценка
Продължителност на преподаването	10 часа
Продължителност на самоподготовката	Мобилно и онлайн обучение: 40 часа Обучение лице в лице: 10 часа

Точки свързани със системата ECVET	2 ECVET точки
Необходими предишни знания	Няма
Резултати от учене	<p>Знания</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обучаемият е наясно с различните етапи на ранната интервенция и подкрепа. • Обучаемият е наясно с ефектите от изоставянето на детето и стратегиите за подпомагане на предотвратяването му. <p>Умения</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обучаемият може да определи подходящите мерки за ранна интервенция и подкрепа. • Обучаемият може да изгради стратегии за превенция на изоставянето на деца. <p>Компетенции</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обучаемият може да осигури ранна интервенция и подкрепа на семействата в подходящия момент. • Обучаемият може да си сътрудничи със семействата и да ограничава стреса и тревожността им. • Обучаемият може да прилага стратегии за предотвратяване на изоставянето на деца.
Съдържание:	<p>6.1. Какво е ранна интервенция?</p> <p>6.1.1. Скрининг, идентифициране и оценка при ранна интервенцията</p> <p>6.1.2. Услуги за ранна интервенция и подкрепа</p> <p>6.2. Кой се потребностите от ранна интервенция и подкрепа?</p> <p>Специфичните механизми на страната</p> <p>6.2.1. Семейни/ икономически / здравни рискови фактори</p> <p>6.2.2. Социални и икономически ползи от ранната интервенция</p> <p>6.3. Стресът в семейството</p>

- 6.3. Стресът в семейството, причинен от специфичното състояние на бебето/ детето
  - 6.3.1 Последици от стреса в семейството върху детското развитието
  - 6.3.2 Управление на стреса в семейството
- 6.4. Важността на ранната интервенция и подкрепа
  - 6.4.1 Пластичност на мозъка
  - 6.4.2 Невронално съзряване
  - 6.4.3 Предотвратяване на изоставянето на деца
    - 6.4.3.1 Определение за изоставянето на деца
    - 6.4.3.2 Рискови фактори за изоставянето на деца
    - 6.4.3.3 Инцидент на изоставяне на децата
    - 6.4.3.4 Стратегии за превенция на изоставянето на деца с увреждания

Модул 7	Общуwanе със семейството
Кратко представяне	<p>Целта на този модул е да акцентира върху значението на общуването между медицинския персонал и родителите на преждевременно родени бебета или такива с вродени увреждания. Той съдържа подробно описани характеристики на ефективното общуване със семейството, представя перспективата и очакванията на родителите при общуването им с медицинските специалисти. Описани са стратегии за справяне от страна на родителите в тези ситуации, предизвикателствата, с които специалистите в отделенията по неонатология и интензивни грижи (ОНИГ) се сблъскват, както и със специфичните аспекти на общуването. Обучаемият ще разбере разликата между оптималната и лошата комуникация и какви стратегии могат да прилагат за по-добро взаимодействие с родителите.</p>
Цели	<ul style="list-style-type: none"> • Да се предоставят предложения по отношение на комуникационния процес с родителите на преждевременно родени бебета или такива с вродени увреждания.

	<ul style="list-style-type: none"> • Да се предложат насоки за комуникация в клиничната среда, за съобщаване на тежка за приемане информация, несигурни и / или лоши новини и да се предлагат алтернативни методи за комуникация. • Повишаване на осведомеността за очакванията на родителите, сблъскващи се в трудни ситуации и на какви различни механизми за справяне те могат да разчитат. • Предоставяне на практически съвети относно комуникацията с родителите. • Разработване на набор от умения, които ще улеснят по-добрата комуникация и взаимодействие с родителите.
Методи на преподаване	Комбинирани (електронно обучение, лице в лице)
Учебни материали	Презентации, видеоклипове, публикации, интерактивни живи книги
Необходими ресурси	Компютър, смартфон, проектор, флип чарт, разпечатки, снимки, видеоклипове, примери
Методи за оценка	Онлайн въпросник за самооценка
Продължителност на преподаването	10 часа
Продължителност на самоподготовката	Мобилно и онлайн обучение: 40 часа Обучение лице в лице: 10 часа
Точки свързани със системата ECVET	2 ECVET точки
Необходими предишни знания	Добро ниво на социални умения Способност за демонстриране на емпатия Изучен модул 1
Резултати от учене	Знания <ul style="list-style-type: none"> • Обучаемият може да разбере какво означава ефективната комуникация със

	<p>семейството и да осъзнае перспективата на родителите.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обучаемият знае какво очакват родителите от медицинския персонал и какви грешки в комуникацията да избягва. <p>Умения</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обучаемият знае как да съобщава различни новини в съответствие с всяка конкретна ситуация. • Обучаемият прилага принципите на оптimalна комуникация с родителите • Обучаемият може да определи подходящата стратегия за съобщаване на лоши новини. • Обучаемият умеет да общува по отворен и достъпен начин с родителите. <p>Компетенции</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обучаемият е в състояние да общува и взаимодейства ефективно с родителите на преждевременно роденото бебе / с вродени увреждания. • Обучаемият може да избере най-добрата стратегия в зависимост от информацията, която трябва да бъде предадена, и да я приложи спрямо конкретните ситуации, в които са родителите.
<p>Съдържание:</p> <p>7.1 Ефективно общуване със семейството</p> <ul style="list-style-type: none"> 7.1.1. Характеристики на добрата комуникация 7.1.2. Перспективата на родителите 7.1.3. Предизвикателства пред медицинския персонал 7.1.4. Характеристики на общуването в отделението по неонатология и интензивни грижи 7.1.5. Методи за изразяване на емоции за родители	

7.2 Общуване в различни ситуации

7.2.1. Съобщаване на лоши новини

7.2.1.1. Препоръчителни методи / протоколи – SPIKES

7.2.1.2. Препоръчителни методи / протоколи - модел ABCDE

7.2.1.3. Препоръчителни методи / протоколи - BREAKS

7.2.2. Особености на комуникацията в отделения по неонатология

7.2.3. Особености на комуникацията и алтернативни методи в ОНИГ

7.2.4. Неправилна комуникация

Модул 8	Взаимодействие с професионалисти
Кратко представяне	<p>Този модул предлага информация за участието на различни медицински специалисти в предоставянето на здравна грижа в зависимост от тяхната роля в мултидисциплинарния екип и притежаваните умения, знания, опит и квалификация. Разглеждана е и работата на професионалистите от сферата на социалните услуги.</p> <p>Информацията за генетичното тестване и интерпретацията на резултатите се съобщава на пациентите предимно от лекарите. Въпреки това, медицинските сестри и специалистите психолози и социални работници познават добре пациентите и семействата им, поради което те изпълняват важна роля в общуването и подкрепата.</p> <p>В мултидисциплинарен екип обикновено взимат участие следните специалисти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • общопрактикуващ лекар • генетик • невролог • неврохирург • ортопед • педиатър • физиотерапевт • офтальмолог • ерготерапевт • специални педагоги • професионалисти от социалните услуги • неонатолог • гинеколог

	<ul style="list-style-type: none"> аудиолог
Цели	<p>Предоставяне на насоки за това как мултидисциплинарният екип да комуникира ефикасно, ефективно и по достъпен начин с родителите.</p> <p>Да спомогне членовете на мултидисциплинарният екип да съобщават информацията по идентичен емпатиен начин.</p>
Методи на преподаване	Комбинирани (електронно обучение, лице в лице)
Учебни материали	презентации, видеоклипове, публикации, интерактивни живи книги
Необходими ресурси	Компютър, смартфон, проектор, флип чарт, разпечатки, снимки, видеоклипове, примери
Методи за оценка	Онлайн въпросник за самооценка
Продължителност на преподаването	5 часа
Продължителност на самоподготовката	Мобилно и онлайн обучение: 30 часа Обучение лице в лице: 5 часа
Точки свързани със системата ECVET	1 ECVET точка
Необходими предишни знания	Предишен опит по темата
Резултати от учене	<p>Знания</p> <ul style="list-style-type: none"> Обучаващият знае как функционират мултидисциплинарните екипи. Обучаващият знае как да работи в екип и да търси съдействие. <p>Умения</p> <ul style="list-style-type: none"> Обучаващият се може да взаимодейства с други професионалисти, за да се осигури оптимална медицинска и емоционална подкрепа на семейството.

	<ul style="list-style-type: none"> • Обучаемия може да идентифицира необходимите професионалисти и може да успешно установи връзка с тях. <p>Компетенции</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обучаващият се е способен да въвлича различни специалисти в процеса на комуникация, както и да прилага мултидисциплинарен подход.
Съдържание:	
8.1. Обсъждане на клиничен случай: екипи за експертна подкрепа	
8.2. Работа в екип	
<ul style="list-style-type: none"> 8.2.1. Кои са специалистите работещи в отделенията по неонатология? 8.2.2. Общопрактикуващ лекар 8.2.3. Генетик 8.2.4. Невролог 8.2.5. Неврохирург 8.2.6. Детски хирург ортопед-травматолог 8.2.7. Физиотерапевт 8.2.8. Офтальмолог 8.2.9. Неонатолог 8.2.10. Гинеколог 8.2.11. Аудиолог и логопед 8.2.12. Педиатър 8.2.13. Ерготерапевт <ul style="list-style-type: none"> 8.3. Общи упражнения и занимани 8.4. Социални грижи и подкрепа 8.5. Източници на информация и подкрепа	

Модул 9	Психологическа подкрепа на медицинските специалисти и превенция на синдром на професионалното прегаряне - Бърнаут
Кратко представяне	Умората от състрадание е синдром, който специалистите, заети в предоставянето на здравна грижа могат да развият в следствие на постоянно им излагане на болката и страданието на пациентите/ колегите им. Това състояние може да прерасне и да резултира в появата на синдрома на професионалната прегаряне – бърнаут. Това може да има сериозни последици върху тяхното психично и физическо здраве.
Цели	<ul style="list-style-type: none"> • Създаване на осведоменост за дефиницията и симптомите (на телесно, мисловно, емоционално, поведенческо ниво) с цел превенция на синдрома на професионалното прегаряне. • Научаване на признаците и последици от бърнаут синдрома: емоционално изтощение, ниска сензитивност или десенсибилизация, занижени лични постижения. • Повишаване на информираността за натовареността на медицинските специалисти, умората от състраданието, нивата на стрес и емоционалното им състояние. • Създаване на стратегии за грижа за себе си. • Поддържане на медицинския персонал емоционално стабилен с цел управление на професионалното им натоварване и осигуряване на подходяща комуникация с родителите. • Търсене на професионална помощ и подкрепа.

Методи на преподаване	Комбинирани (електронно обучение, лице в лице)
Учебни материали	презентации, видеоклипове, публикации, интерактивни живи книги
Необходими ресурси	Компютър, смартфон, проектор, флип чарт, разпечатки, снимки, видеоклипове, примери
Методи за оценка	Онлайн въпросник за самооценка
Продължителност на преподаването	5 часа
Продължителност на самоподготовката	Мобилно и онлайн обучение: 30 часа Обучение лице в лице: 5 часа
Точки свързани със системата ECVET	1 ECVET точка
Необходими предишни знания	Не се изискват
Резултати от учене	<p>Знания</p> <ul style="list-style-type: none"> Обучаемият знае как да опише умората от състрадание и нейните етапи. <p>Умения</p> <ul style="list-style-type: none"> Обучаемият може да разпознава симптоми на умората от състрадание. Обучаемият може да управлява стреса от претоварване. Обучаемият може да прилага стратегии за грижа за себе си ако е необходимо. Обучаемият може да разпознае симптомите и признаците на бърнаут. <p>Компетенции</p> <ul style="list-style-type: none"> Обучаемият е способен да управлява нивото на емоционален стрес на здравните специалисти. Обучаемият е способен да подбере и приложи най-подходящата стратегия за грижа за себе си.

Съдържание:

1. Въведение
  - 1. 1 Бърнаут срещу Депресия
2. Умора от състрадание
  - 2.1 Определение
  - 2.2 Осигуряване на информираност
3. Предпазни мерки
  - 3.1 Стратегиите за грижа за себе си
  - 3.2 Грижа за другия (подкрепа между колеги)
  - 3.3 Случай от практиката
4. Подкрепа
  - 4.1 Стратегии за справяне
  - 4.2 Търсене на професионална помощ

Модул 10	Обучение на работното място посредством менторинг от колега
Кратко представяне	<p>Този модул представя менторинга като инструмент за подпомагане на професионалистите в комуникацията и взаимодействието им със семейства на недоносени деца и деца с вродени увреждания.</p> <p>В този модул се разяснява и описва какво представлява менторинга на работното място между колеги, какви са ползите от този вид подкрепа, как се планира, прилага и какви са етапите на менторинга.</p> <p>В модула са разгледани и ролите и отговорностите на участващите – ментор и наставляван.</p> <p>В допълнение, модулът предлага примери за менторинг дейности и инициативи, които могат да се прилагат в клиничните среди.</p>
Цели	<ul style="list-style-type: none"> • Осведомяване на медицинските специалисти за концепцията, основните характеристики и предимствата на менторинга на работното място.

	<ul style="list-style-type: none"> • Да се обяснят етапите на планиране, изпълнение и оценка на менторинг програмите осъществявани между колеги. • Да се изяснят ролите, отговорностите и дейностите на всеки участник в процеса на менторинг. • Да се стимулират медицинските специалисти да въведат менторинга като дейност за взаимоподкрепа в Отделенията по неонатология и интезивни грижи.
Методи на преподаване	Комбинирани (електронно обучение, лице в лице)
Учебни материали	презентации, видеоклипове, публикации, интерактивни живи книги
Необходими ресурси	Компютър, смартфон, проектор, флип чарт, разпечатки, снимки, видеоклипове, примери
Методи за оценка	Онлайн въпросник за самооценка
Продължителност на преподаването	5 часа
Продължителност на самоподготовката	Мобилно и онлайн обучение: 30 часа Обучение лице в лице: 5 часа
Точки свързани със системата ECVET	1 ECVET точка
Необходими предишни знания	Желание да се сподели професионалния опит с колегите
Резултати от учене	<p>Знания</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обучаемият е наясно с предимствата и ползите от менторинга на работното място. • Обучаемият е запознат с различните етапи и особености за установяване на успешно менторинг взаимоотношение. <p>Умения</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Обучаемият може да предаде ефективно своя опит на друг колега. • Обучаемият може да планира, осъществява и оценява дейностите в рамките на менторинга на работното място. <p>Компетенции</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обучаемият е способен да установи успешни менторинг взаимоотношения на работното място.
<p>Съдържание:</p> <p>10.1. Менторинг на работното място</p> <p>10.1.1. Определение</p> <p>10.1.2. Участниците и техните роли и отговорности</p> <p>10.1.3 Етапи на изпълнение</p> <p>10.1.4 Примери от международната и национална практика</p> <p> 10.1.4.1. Примери от международната практика</p> <p> 10.1.4.2. Примери от българската практика</p>	